TEISINGIMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2005 m. vasario 24 d. *

Byloje C-300/02

dėl pagal EB 230 straipsnį 2002 m. rugpjūčio 21 d. Teisingumo Teismui pateikto ieškinio dėl panaikinimo,

Graikijos Respublika, atstovaujama I. Chalkias ir G. Kanellopoulos, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą M. Condou-Durande, padedamą *dikigoros* N. Korogiannakis, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

* Proceso kalba: graikų.

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann, teisėjai K. Lenaerts, N. Colneric (pranešėja), E. Juhász ir M. Ilešič,

generalinis advokatas P. Léger,
posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. rugsėjo 16 d. posėdžiui,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Savo ieškiniu Graikijos Respublika prašo panaikinti 2002 m. birželio 26 d. Komisijos sprendimą 2002/524/EB, nutraukiantį tam tikrų valstybių narių patirtų išlaidų, priskirtų Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) garantijų skyriui, Bendrijos finansavimą (pranešta numeriu C(2002) 2281) (OL L 170, p. 77, toliau – ginčijamas sprendimas).

2 Šiuo sprendimu Komisija lauko kultūrų sektoriuje nustatė „fiksuoto dydžio finansines pataisas dėl nepakankamų pagrindinių patikrinimų“ ir nutraukė 103 513 610 eurų Bendrijos finansavimą 1996-1999 finansiniams metams.

3 Konkretūs finansinių pataisų motyvai buvo išdėstyti 2002 m. gegužės 23 d. bendroje ataskaitoje AGRI 60720/2002-FR-Final dėl EŽŪOGF garantijų skyriaus sąskaitų apmokėjimo tikrinimo rezultatų, susijusių su vaisiais ir daržovėmis, pieno produktais, priemokomis už gyvulius, lauko kultūromis, kaimo plėtra ir mokėjimo terminais (toliau – bendra ataskaita), pagal Reglamento (EEB) Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punktą ir Reglamento (EB) Nr. 1258/1999 7 straipsnio 4 dalį.

4 Šis ieškinys yra susijęs su trimis finansinių pataisų tipais:

— 49 385 195 eurų finansinė pataisa dėl neatitikimo tarp deklaruotų išlaidų ir žemės plotų, atitinkančių reikalavimus pagalbai gauti 1994, 1995, 1996 ir 1998 prekybos metais,

— 5 %, arba 44 591 189 eurų, fiksuoto dydžio finansinė pataisa dėl neapdairumo įgyvendinant integruotą valdymo ir priežiūros sistemą 1998 ir 1999 prekybos metais,

— 2 %, arba 18 200 485 eurų, fiksuoto dydžio finansinė pataisa dėl 1998 ir 1999 prekybos metais dėl žemės ūkio bendrovių susivienijimų taikytos atskaitos.

Teisinis pagrindas

Bendri teisės aktai

5 1970 m. balandžio 21 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 729/70 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo (OL L 94, p. 13) su pakeitimais, padarytais 1995 m. gegužės 22 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1287/95 (OL L 125, p. 1) (toliau – Reglamentas Nr. 729/70), 3 straipsnio 1 dalis nustato:

„Intervencija, skirta žemės ūkio rinkoms stabilizuoti, taikoma pagal Bendrijos taisykles bendro žemės ūkio rinkų organizavimo ribose, finansuojama pagal 1 straipsnio 2 dalies b punktą."

6 Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnis numato galinčių daryti išlaidas nacionalinių agentūrų pateiktų metinių sąskaitų apmokėjimą.

7 5 straipsnio 1 ir 2 dalys nustato:

„1. Valstybės narės reguliariais laiko tarpais teikia Komisijai apie akredituotas mokėjimo agentūras, koordinavimo įstaigas ir sandorius, finansuojamus iš Fondo garantijų skyriaus, tokią informaciją:

a) išlaidų ataskaitas ir finansinių poreikių sąmatas;

b) metines sąskaitas kartu su informacija, reikalinga pateiktoms sąskaitoms apmokėti ir jų vientisumui, tikslumui bei teisingumui patvirtinti.

2. Pasitarusi su Fondo komitetu, Komisija:

<...>

b) iki metų, einančių po atitinkamų finansinių metų, balandžio 30 d., remdamasi 1 dalies b punkte nurodyta informacija, apmoka mokėjimo agentūrų sąskaitas.

Sprendimas dėl sąskaitų apmokėjimo priimamas atsižvelgus į pateiktų sąskaitų išsamumą, tikslumą ir teisingumą.

Sprendimas netrukdo vėliau priimti sprendimo pagal c punkto nuostatas;

c) priima sprendimą dėl išlaidų, kurios nebus finansuojamos, kaip nurodyta 2 ir 3 straipsniuose, jeigu ji nustato, kad tokios išlaidos buvo padarytos nesilaikant Bendrijos taisyklių.

Prieš priimant sprendimą nefinansuoti, Komisijos patikrinimų rezultatai ir suinteresuotų valstybių narių paaiškinimai pateikiami raštu, vėliau abi šalys stengiasi susitarti dėl priemonių, kurių reikės imtis.

Nepavykus susitarti, valstybė narė gali prašyti inicijuoti procedūrą, kurios tikslas – keturis mėnesius tarpininkauti tarp atitinkamų pozicijų, o šios procedūros rezultatai nurodomi Komisijai siunčiamoje ataskaitoje, kuri ją išnagrinėja prieš priimdama sprendimą nefinansuoti.

Komisija įvertina sumas, kurios nebus finansuojamos, ypač atsižvelgdama į nustatytų taisyklių pažeidimo lygį. Komisija atsižvelgia į pažeidimo pobūdį ir rimtumą bei Bendrijos patirtus finansinius nuostolius.

Atsisakymas finansuoti negali apimti išlaidų, kurios buvo padarytos prieš 24 mėnesius iki Komisijos raštiško pranešimo apie atitinkamos valstybės narės patikrinimų rezultatus. Tačiau ši nuostata netaikoma finansinėms pasekmėms:

— dėl 8 straipsnio 2 dalyje minimų taisyklių pažeidimų,

— susijusioms su nacionaline pagalba ar pažeidimais, dėl kurių buvo inicijuotos Sutarties 93 ir 169 straipsniuose nustatytos procedūros."

8 Reglamento Nr. 729/70 8 straipsnio 1 dalis nustato:

„Valstybės narės, laikydamosi įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktų nacionalinių nuostatų, imasi priemonių:

— įsitikinti, kad iš Fondo lėšų finansuojamos operacijos yra tikrai atliktos ir atliktos teisingai,

— užkirsti kelią taisyklių pažeidimams ir su jais kovoti,

— išieškoti sumas, kurios buvo prarastos dėl taisyklių nesilaikymo ar aplaidumo."

9 Šio reglamento 8 straipsnio 2 dalis numato:

„Neišieškojus visos sumos, Bendrija prisiima dėl taisyklių nesilaikymo ar aplaidumo atsiradusias finansines pasekmes, išskyrus tas, kurios priskirtinos valstybių narių administracinėms institucijoms ar kitoms įstaigoms.

Išieškotos sumos sumokamos akredituotoms mokėjimo agentūroms, kurios išskaičiuoja jas iš Fondo finansuojamų išlaidų. Palūkanos už išieškotas ar per vėlai sumokėtas sumas sumokamos Fondui."

10 Pagal to paties reglamento 9 straipsnio 1 dalį:

„Valstybės narės pateikia Komisijai visą informaciją, reikalingą tinkamam Fondo darbui, ir priežiūrai palengvinti imasi visų tinkamų priemonių, kurios, Komisijos manymu, yra reikalingos pagal Bendrijos finansavimo valdymo sistemą, įskaitant patikrinimus vietoje.

Valstybės narės pateikia Komisijai nuostatas, nurodytas įstatymuose ir kituose teisės aktuose, kuriuos jos priėmė Bendrijos teisės aktams, reglamentuojantiems bendrąją žemės ūkio politiką, taikyti, jeigu teisės aktai turi Fondui finansinių pasekmių."

11 Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punkte nustatyta taikinimo procedūra yra detalizuota 1994 m. liepos 1 d. Komisijos sprendimu 94/442/EB, nustatančiu taikinimo procedūrą, susijusią su Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) garantijų skyriaus sąskaitų apmokėjimu (OL L 182, p. 45). Pagal šio sprendimo 1 straipsnio 1 dalį yra įkuriama taikinimo institucija. Pagal šio straipsnio 2 dalies a punktą „taikinimo institucijos pozicija neapriboja galutinio Komisijos sprendimo dėl sąskaitų apmokėjimo".

12 1995 m. liepos 7 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1663/95, nustatančio išsamias taisykles dėl Tarybos reglamento (EEB) Nr. 729/70 apibrėžtos EŽŪOGF garantijų skyriaus sąskaitų apmokėjimo tvarkos taikymo (OL L 158, p. 6), 8 straipsnio 1 dalis nustato:

„Tais atvejais, kai po tyrimo Komisija mano, kad išlaidos buvo padarytos, nesilaikant Bendrijos taisyklių, konkrečiai valstybei narei ji praneša tyrimo rezultatus, nurodo priemones, kurių reikėtų imtis atitikimui garantuoti ateityje, ir išlaidų, kurių ji gali pasiūlyti neįtraukti į Bendrijos finansavimą pagal Reglamento (EEB) Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punktą, sumą. Šiame pranešime daroma nuoroda į šį reglamentą. Valstybė narė per du mėnesius pateikia atsakymą, po kurio Komisija gali pakeisti savo poziciją. Pateisinamais atvejais Komisija gali leisti pratęsti atsakymui nustatytą laikotarpį.

Pasibaigus nustatytam terminui atsakymui pateikti, Komisija inicijuoja dvišales diskusijas, per kurias abi šalys stengiasi priimti susitarimą dėl numatomų priemonių. Po to Komisija, remdamasi Komisijos sprendimu 94/442/EB, oficialiai informuoja valstybę narę apie savo išvadas."

13 Pagal Reglamento Nr. 1663/95 8 straipsnio 2 dalį Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punkte minimi sprendimai priimami, išnagrinėjus pagal Komisijos sprendimo 94/442 nuostatas taikinimo institucijos parengtą ataskaitą.

14 Rekomendacijos taikant finansines pataisas buvo apibrėžtos 1997 m. gruodžio 23 d. Komisijos dokumente Nr. VI/5330/97, pavadintame „Rekomendacijos dėl finansinių

pasekmių apskaičiavimo ruošiant sprendimą dėl EŽŪOGF garantijų skyriaus sąskaitų apmokėjimo" (toliau – dokumentas Nr. VI/5330/97). Fiksuoto dydžio finansinės pataisos gali būti numatytos, kai tyrimo metu surinkta informacija neleidžia ekstrapoliacijos būdu, taikant statistines priemones arba atsižvelgiant į kitus patikrinamus duomenis, nustatyti Komisijos patirtų nuostolių. Taikomas pataisos procentas priklauso nuo patikrinimo metu konstatuotų trūkumų dydžio.

15 Šio dokumento 2 priede, pavadintame „EŽŪOGF garantijų skyriaus sąskaitų apmokėjimo finansinės pasekmės, valstybių narių atliktų patikrinimų trūkumai", Komisija išskiria dvi patikrinimų kategorijas:

„— Pagrindiniai patikrinimai, kurie apima fizinius ir administracinius patikrinimus, kuriuos reikia atlikti siekiant patikrinti pagrindinius elementus, visų pirma paraiškos dalyko buvimą, kiekį ir kokybines sąlygas, įskaitant terminų laikymąsi, derliaus nuėmimo reikalavimus, išlaikymo terminus ir t. t. Šie patikrinimai vykdomi vietoje bei lyginant juos su nepriklausomais, pavyzdžiui, žemės registrų, duomenimis.

— Papildomi patikrinimai yra administraciniai veiksmai, reikalingi tinkamam paraiškų nagrinėjimui, pavyzdžiui, patikrinimas, ar jos buvo pateiktos laiku, pasikartojančių paraiškų dėl to paties dalyko identifikavimas, rizikos analizė, nuobaudų taikymas ir tinkama procedūrų priežiūra."

16 Remdamasi Dokumento Nr. VI/5330/97 2 priedu, Komisija taiko tokias fiksuoto dydžio finansines pataisas:

„Kai vienas ar daugiau pagrindinių patikrinimų nėra atlikti arba atlikti blogai ar per retai, dėl ko jie yra neveiksmingi nustatant paraiškų tinkamumą arba užkertant kelią pažeidimams, taikytina 10 % finansinė pataisa, nes galima pagrįstai tikėtis, kad yra didelė grėsmė rimtiems EŽŪOGF nuostoliams atsirasti.

Kai visi pagrindiniai patikrinimai yra atlikti, tačiau nesilaikant teisės aktuose nustatyto jų skaičiaus, dažnumo ar griežtumo, taikytina 5 % finansinė pataisa, nes galima pagrįstai tikėtis, kad šie patikrinimai nesuteikia reikiamos paraiškų teisingumo garantijos ir kad EŽŪOGF kyla didelė nuostolių atsiradimo grėsmė.

Kai valstybė narė tinkamai atlieka pagrindinius patikrinimus, tačiau visiškai neatlieka vieno ar daugiau papildomų patikrinimų, taikytina 2 % finansinė pataisa, nes EŽŪOGF kyla mažesnė nuostolių atsiradimo grėsmė ir pažeidimas yra mažiau rimtas."

Teisės aktai lauko kultūrų srityje

17 1992 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3508/92, nustatantis tam tikrų Bendrijos pagalbos schemų integruotą administravimo ir kontrolės sistemą (toliau – IAKS) (OL L 355, p. 1), sukūrė naują integruotą administravimo sistemą, taikomą, be kita ko, finansinės paramos lauko kultūrų sektoriuje schemai.

18 Pagal šio reglamento 2 straipsnį:

„Integruotą sistemą sudaro šie elementai:

a) kompiuterinė duomenų bazė;

b) žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistema, kurioje naudojami raidiniai ir skaitmeniniai simboliai;

c) gyvulių identifikavimo ir registravimo sistema, kurioje naudojami raidiniai ir skaitmeniniai simboliai;

d) paraiškos pagalbai gauti;

e) integruota kontrolės sistema."

19 Šio reglamento 7 straipsnis numato, kad integruota kontrolės sistema taikoma visoms pateiktoms paraiškoms pagalbai gauti, ypač atliekant administracinius patikrinimus, patikrinimus vietoje ir, jei reikia, nuotolinį stebėjimą iš lėktuvo ar palydovo.

20 Pagal Reglamento Nr. 3508/92 8 straipsnį:

„1. Valstybės narės atlieka paraiškų pagalbai gauti administracinius patikrinimus.

2. Be administracinių patikrinimų, atliekami patikrinimai vietoje, atrinktoje žemės ūkio valdoje. Dėl visų šių patikrinimų valstybė narė sudaro atrankos planą.

3. Kiekviena valstybė narė paskiria instituciją, atsakingą už šiame reglamente numatytų patikrinimų koordinavimą.

4. Nacionalinės valdžios institucijos, laikydamosi sąlygų, kurios turi būti nustatytos, nuotoliniu stebėjimu gali nustatyti žemės ūkio paskirties sklypų plotą, nustatyti auginamas kultūras ir patikrinti jų būklę.

5. Jei valstybių narių kompetentingos institucijos įgalioja specializuotas agentūras ar firmas atlikti kai kuriuos pagal šį reglamentą būtinus darbus, jos turi pasilikti teisę kontroliuoti šį darbą ir už jį atsako."

21 Reglamento Nr. 3508/92 su pakeitimais, padarytais 1996 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2466/96 (OL L 335, p. 1), 13 straipsnio 1 dalis numato:

„1. Integruota sistema taikoma:

a) nuo 1993 m. vasario 1 d. – dėl prašymų pagalbai gauti, galvijų identifikavimo ir registravimo sistemos, naudojančios raidinius ir skaitmeninius simbolius, ir 7 straipsnyje minėtos integruotos kontrolės sistemos;

b) dėl kitų 2 straipsnyje minėtų elementų, vėliausiai nuo:

— 1998 m. sausio 1 d. – Austrijos, Suomijos, Švedijos atveju,

— 1997 m. sausio 1 d. – kitų valstybių narių atveju."

22 1992 m. birželio 30 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1765/92 dėl tam tikrų lauko kultūrų augintojų paramos sistemos sukūrimo (OL L 181, p. 12) 15 straipsnio 3 dalis numato:

„Šiame reglamente nurodytos išmokos turi būti gavėjams mokamos visos."

23 Pagal 1992 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 3887/92, išdėstančio išsamias tam tikrų Bendrijos pagalbos schemų integruotos valdymo ir kontrolės sistemos taikymo taisykles (OL L 391, p. 36), su pakeitimais, padarytais 1995 m. liepos 6 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1648/95 (OL L 156, p. 27), 9 straipsnio 2 dalį, jei neteisinga ataskaita yra parengta tyčia ar dėl didelio nerūpestingumo, atitinkamas ūkininkas negali naudotis parama nagrinėjamais kalendoriniais metais.

Dėl esmės

Dėl finansinės pataisos, taikomos 1994, 1995, 1996 ir 1998 prekybos metais dėl neatitikimų tarp metinių išmokų deklaracijų ir reikalavimus atitinkančių žemės plotų

Dėl nurodyto išlaidų tikslumo

24 Iš bendros ataskaitos B.7.3.1.1 punkto matyti, kad 1994, 1995, 1996 ir 1998 prekybos metais Komisijos tarnybos, remdamosi Graikijos valdžios institucijų pateiktais galutiniais duomenimis apie bazinį žemės plotą, atskleidė labai didelius neatitikimus (49 385 195 EUR išlaidų per daug), palyginusios Graikijos Respublikos metinėse deklaracijose deklaruotas išlaidas su žemės plotais, atitinkančiais reikalavimus paramai gauti.

— Šalių argumentai

25 Graikijos vyriausybė mano, jog dėl Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punkto kartu su Dokumento Nr. VI/5330/97 2 priedu klaidingo aiškinimo ir taikymo Komisija nusprendė, kad neatitikimai tarp metinių išlaidų deklaracijų ir reikalavimus atitinkančių išlaidų yra realūs neatitikimai ir EŽŪOGF nuostoliai. Komisija sumažino Bendrijos finansavimą atitinkamu dydžiu, išreikštu finansine pataisa Graikijos Respublikai. Komisija taip padarė remdamasi tuo, kad šie neatitikimai atsirado dėl bendro kompiuterinio tinklo nebuvimo ir kad jie neatitinka valstybės narės tikslios patirtų išlaidų sumos, ir taip pažeidžiamos tam tikros Bendrijos normos bei daroma žala Bendrijos ištekliams. Tačiau tai buvo susiję ne su realiais, o su fiktyviais neatitikimais, kurie atspindi valdymo sistemos trūkumus dėl bendros homogeniškos kompiuterinės sistemos nebuvimo.

26 Šiuo klausimu Graikijos vyriausybė tvirtina, kad:

— arba duomenys yra nepatikimi ir neatitikimai tarp jų yra fiktyvūs,

— arba jie yra patikimi ir neatitikimai tarp jų yra realūs.

27 Šios vyriausybės nuomone, abi prielaidos negali egzistuoti kartu, nes nepatikimi duomenys negali pagrįsti realių neatitikimų, kaip tvirtina Komisija.

28 Be to, duomenų neatitikimai nebūtinai reiškia, kad išmokos, kurios viršija reguliarias įprastas išmokas, yra realios. Tai ypač galioja tuo atveju, kai šie duomenys nėra patikimi dėl bendros kompiuterinės sistemos nebuvimo. Todėl šalis, kuri tvirtina, kad neatitikimai yra realūs, turi taip pat pateikti šių tvirtinimų įrodymus. Tačiau Komisija, apsiribodama tik teiginiu, kad egzistuoja šie neatitikimai, nepatenkina šio reikalavimo.

29 Kad nurodyti neatitikimai nėra realūs, yra nustatyta tyrimais dėl 1997 m. derliaus, atliktais Graikijos valdžios institucijų po 2001 m. kovo 27 d. dvišalių konsultacijų su Komisijos tarnybomis, kurios šių tyrimų išvadas laikė tiksliomis ir nepašalino iš Bendrijos finansavimo 24 160 441 768 GRD sumos už 1997 metus.

30 Komisija nurodo, kad Graikijos vyriausybė pripažįsta skirtumus tarp išlaidų, sumokėtų pagal metines deklaracijas, ir žemės plotų, atitinkančių reikalavimus išmokoms gauti pagal Graikijos valdžios institucijų pateiktus galutinius duomenis apie bazinį žemės plotą, ir šių skirtumų neginčija. Komisija pažymi, kad Graikijos vyriausybė nepateikia kitų įrodymų, patvirtinančių išlaidų sumą ir žemės plotus, kurie, pastarosios manymu, būtų tikslūs ir patikimi.

31 Šiuo klausimu Komisija nurodo, kad dėl „fiktyvių skirtumų" argumento, kuriuo remiasi Graikijos vyriausybė, arba suma, kurią ji pati deklaravo pervedusi ūkininkams, yra netiksli, arba žemės plotai, kuriuos ji deklaravo kaip plotus, atitinkančius reikalavimus, yra netikslūs, arba šie abu elementai yra neteisingi. Kad ir ką dėl to sakytų Graikijos Respublika, ji turi pateikti „tikslius" duomenis Komisijos tarnyboms.

— Teisingumo Teismo vertinimas

32 Pirmiausia primintina, kad EŽŪOGF finansuoja tik intervencines priemones, kurių imamasi pagal Bendrijos teisės nuostatas bendros žemės ūkio rinkų organizavimo sistemos srityje (žr. 2001 m. kovo 6 d. Sprendimo *Olandija prieš Komisiją*, C-278/98, Rink. p. I-1501, 38 punktą ir 2003 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-349/97, Rink. p. I-3851, 45 punktą).

33 Taip pat primintina, kad Komisija turi įrodyti bendrų žemės ūkio rinkų organizavimo taisyklių pažeidimą (žr. 1991 m. vasario 19 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-281/89, Rink. p. I-347, 19 punktą). Todėl Komisija privalo pagrįsti savo sprendimą, pripažįstantį atitinkamos valstybės narės kontrolės nebuvimą ar jos trūkumus (žr. minėto sprendimo *Ispanija prieš Komisiją* 46 punktą).

34 Vis dėlto Komisija neprivalo visiškai įrodyti nacionalinių institucijų nepakankamą priežiūrą ar jų pateiktų duomenų neteisingumą, o pateikti rimtų ir pagrįstų abejonių dėl tokios kontrolės ir duomenų įrodymus (žr. 1999 m. sausio 21 d. Sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, C-54/95, Rink. p. I-35, 35 punktą).

35 Valstybė narė negali paneigti Komisijos išvadų, savo teiginių neparemdama patikimos ir veiksmingos priežiūros sistemos buvimo įrodymais. Jei valstybei nepavyksta įrodyti, kad Komisijos išvados yra netikslios, šios išvados tampa įrodymais, galinčiais sukelti rimtų abejonių dėl adekvačių ir efektyvių priežiūros ir kontrolės priemonių buvimo (žr. 1999 m. spalio 28 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-253/97, Rink. p. I-7529, 7 punktą).

36 Toks Komisijos įrodinėjimo naštos sumažinimas paaiškinamas tuo, jog Valstybė narė yra geresnėje padėtyje surenkant ir patikrinant EŽŪOGF sąskaitų apmokėjimui būtinus duomenis, ir todėl pastarajai priklauso pateikti kuo detalesnę ir išsamesnę informaciją apie šios priežiūros ar duomenų realumą, o tam tikrais atvejais – apie Komisijos tvirtinimų neteisingumą (minėtų sprendimų *Vokietija prieš Komisiją* 35 punktas ir *Olandija prieš Komisiją* 41 punktas).

37 Atsižvelgiant į šiuos pastebėjimus reikia nagrinėti Graikijos vyriausybės pateiktus įrodymus išvadų, kuriomis Komisija pagrindė ginčijamą sprendimą, atžvilgiu.

38 Akivaizdu, kad egzistuoja skirtumas tarp išmokų, sumokėtų pagal metines deklaracijas, ir žemės plotų, atitinkančių reikalavimus išmokoms gauti, remiantis Graikijos valdžios institucijų Komisijai pateiktais galutiniais duomenimis apie žemės plotą, kuris yra išmokų pagrindas.

39 Ginčydama Graikijos vyriausybės pateiktus prieštaringus duomenis, atliktų paramos išmokų teisingumą, Komisija pateikė įrodymų dėl rimtų ir pagrįstų abejonių buvimo.

40 Todėl Graikijos valdžios institucijoms reikėjo pateikti kuo detalesnių ir išsamesnių įrodymų, kad šios išmokos buvo atliktos nepažeidžiant Bendrijos teisės.

41 Priešingai, nei teigia Graikijos vyriausybė, negali būti tvirtinama, kad Komisija turi pateikti įrodymų, jog konstatuoti neatitikimai yra realūs, ir kad patikimų duomenų dėl reikalavimus atitinkančių žemės plotų turi pateikti Komisija.

42 Graikijos vyriausybė neįrodė, kad išmokos neviršijo sumos, kuri gali būti išmokėta pagal turimus žemės plotus. Ji apsiribojo tvirtinimu, kad prieštaringų duomenų buvimas nebūtinai reiškia, jog įvykdytos išmokos realiai viršijo reguliarias įprastas išmokas.

43 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad Graikijos vyriausybė nepaneigė Komisijos teiginių dėl skirtumų tarp metinių išmokų deklaracijų ir reikalavimus atitinkančių žemės plotų.

Dėl antros finansinės pataisos taikymo remiantis tais pačiais motyvais

— Šalių argumentai

44 Graikijos vyriausybė tvirtina, kad fiksuoto dydžio finansinės pataisos buvo jau taikomos 1994, 1995 ir 1996 m. derliui remiantis tais pačiais motyvais. Ji teigia, kad

fiksuoto dydžio finansinės pataisos lauko kultūrų sektoriuje jau buvo taikomos Graikijos Respublikai dėl IAKS trūkumų 1994, 1995, 1996 ir 1998 m. derliaus laikotarpiu remiantis 2000 m. liepos 5 d. Komisijos sprendimu 2000/449/EB, nutraukiančiu tam tikrų valstybių narių patirtų išlaidų, priskirtų Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) garantijų skyriui, Bendrijos finansavimą (OL L 180 p. 49). Šios fiksuoto dydžio finansinės pataisos, numatytos šiai valstybei narei, buvo 2 % už 1994 m. derlių, o už 1995, 1996 ir 1997 m. derlių – 5 % deklaruotų išlaidų paraiškoms, kurios buvo tikrinamos vietoje, bei 2 % deklaruotų išlaidų paraiškoms, kurioms buvo taikomas nuotolinis stebėjimas. Šios pataisos buvo taikomos dėl trūkumų ir vėlavimų įgyvendinant IAKS. Tarp IAKS trūkumų paminėtinas bendros kompiuterinės duomenų įvedimo sistemos nebuvimas. Todėl pripažintina, kad fiksuoto dydžio finansinės pataisos, taikytos už šių metų derlių, apėmė taip pat ir bendros kompiuterinės duomenų įvedimo sistemos nebuvimą, todėl nebuvo galima taikyti antros finansinės pataisos, remiantis tais pačiais motyvais.

45 Be to, Graikijos vyriausybė tvirtina, kad 1997 m. derliaus konstatuotiems neatitikimams nebuvo taikoma ši finansinė pataisa, nors ir nebuvo aiškiai pasakyta, kodėl atskleistų neatitikimų už 1997 m., kurie siekė 77 milijonus eurų, atžvilgiu nebuvo nutrauktas Bendrijos finansavimas. Komisija aiškiai leido suprasti, kad konstatuoti neatitikimai už kitų metų, išskyrus 1997 m., derlių buvo nustatyti dėl kitų priežasčių nei bendro kompiuterinio tinklo nebuvimas. Ši vyriausybė mano, kad norint pritarti Komisijos nuomonei iš tikrųjų reikėtų pripažinti mažiausiai tikėtiną scenarijų, jog nors 1994, 1995 ir 1996 m. konstatuoti neatitikimai yra realūs ir išmokos buvo realiai įvykdytos viršijant Bendrijos išmokas, 1997 m. tie patys neatitikimai buvo nustatyti dėl bendros kompiuterinės sistemos nebuvimo. Todėl pastarieji neatitikimai nėra realūs ir atitinkamoms sumoms nebuvo netaikytas Bendrijos finansavimas. Tačiau 1998 m. konstatuoti neatitikimai tapo vėl realūs ir buvo įvykdytos išmokos, viršijančios reguliarias išmokas.

46 Graikijos vyriausybė tvirtina, kad remiantis EB sutarties 253 straipsniu, ginčijamas sprendimas turi būti panaikintas dėl nepagrįstumo ar bent jau dėl nepakankamo pagrindimo, dėl faktinės klaidos, dėl netinkamo faktinių aplinkybių vertinimo ir neatsižvelgimo į reikšmingas aplinkybes bei, susbsidiariai, kad minėtas sprendimas turi būti pakeistas ta dalimi, kuria nurodytų neatitikimų dydžio sumoms nebūtų netaikomas Bendrijos finansavimas.

47 Komisija nesutinka su Graikijos vyriausybės nuomone, kad egzistuoja dviguba finansinė pataisa už tuos pačius derlius ir remiantis tais pačiais motyvais. Ankstesnės pataisos buvo pagrįstos EŽŪOGF nuostolių rizika dėl Graikijoje atskleistų įvairių išmokų ir priežiūros sistemos trūkumų pagal Dokumentą Nr. VI/5330/97. Vėliau Komisijos tarnybos pagal 1996 m. balandžio 9 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 658/96 dėl tam tikrų sąlygų suteikiant kompensacines išmokas pagal lauko kultūrų augintojų paramos sistemą (OL L 91, p. 46) ir šio reglamento VIII priedą iš Graikijos Respublikos gavo informacijos apie 1994 ir 1996 m. derlių, kuri Komisijos tarnyboms leido palyginti reikalavimus atitinkančius žemės plotus ir įvykdytas išmokas bei konstatuoti didelius neatitikimus ir realius EŽŪOGF nuostolius. Taikyta naujoji finansinė pataisa buvo paremta tam tikrais neatitikimais, dėl kurių atsirado neteisėtų išlaidų.

48 Dėl 1997 m. derliaus Komisija pažymi, kad Graikijos vyriausybė pateikė duomenų ir paaiškinimų, kurie jai leido atskirai vertinti finansines pasekmes ir konkrečiai konstatuotas problemas. Tokie duomenys turėjo būti pateikti ir sekantiems metams. Tačiau tuo klausimu nebuvo pateiktas joks paaiškinimas ar informacija. Tai, jog 1997 m. nebuvo konstatuota jokio neatitikimo, nėra pakankamas argumentas, nesant kitų įrodymų, daryti išvadą, kad nebuvo neatitikimų 1994, 1995, 1996 ir 1998 metais.

— Teisingumo Teismo vertinimas

49 Pirmiausia konstatuotina, kad priekaištas dėl ginčijamo sprendimo nepagrindimo dėl nurodytos dvigubos finansinės pataisos Graikijos vyriausybės nėra pateiktas kaip nepriklausomas ieškinio pagrindas, tačiau yra susijęs su Komisijos vertinimais. Taigi šis priekaištas nenagrinėtinas atskirai.

50 Taip pat, kaip matyti iš šio sprendimo 32 punkto, EŽŪOGF finansuoja tik intervencines priemones, kurių imamasi pagal Bendrijos teisės nuostatas bendros žemės ūkio rinkų organizacijos sistemos srityje. Komisijai nereikia įrodyti žalos padarymo, tačiau pakanka pateikti rimtų tą rodančių duomenų (minėto sprendimo *Ispanija prieš Komisiją* 146 punktas).

51 Šioje byloje dėl išmokų, kurios nebuvo pagrįstos reikalavimus atitinkančiais žemės plotais, yra akivaizdu, kad Komisija pateikė tokius duomenis ir kad Graikijos vyriausybė negalėjo įrodyti šių išmokų teisingumo.

52 Dėl 1997 m. derliaus Komisija teisingai tvirtina, kad tai, jog tais metais nebuvo konstatuotas joks neatitikimas, dar nėra pakankamas argumentas, nesant kitų įrodymų, daryti išvadą, kad nebuvo neatitikimų kitais metais.

53 Dėl jau taikytų finansinių pataisų už 1994, 1995 ir 1996 m. derlių reikia pažymėti, kad jos buvo taikytos dėl IAKS trūkumų ir buvo fiksuoto dydžio, o nagrinėjamos finansinės pataisos buvo ne fiksuoto dydžio ir taikomos pagal tiksliai nustatytus nuostolius.

54 Žinoma, negalima iš karto atmesti galimybės, kad 1994 ir kitais metais konstatuota rizika, dėl kurios Komisija nustatė fiksuoto dydžio finansines pataisas, apėmė ir riziką, susijusią su neatitikimu tarp reikalavimus atitinkančių žemės plotų ir įvykdytų paramos išmokų.

55 Vis dėlto Komisija tinkamai įrodė, kad finansinės pataisos, taikytos ankstesniais metais, buvo pagrįstos ne šia rizika, o kitomis specifinėmis priežastimis.

56 Dėl 1994 m. iš bendros ataskaitos B.7.3.1.5 punkto matyti, kad šiais metais taikyta finansinė pataisa buvo susijusi tik su antraeiliais priežiūros sistemos dalykais ir neapėmė bendros kompiuterinės sistemos nebuvimo, kuris yra šios finansinės pataisos pagrindas.

57 1995 ir 1996 prekybos metams taikytos finansinės pataisos buvos susijusios su patikrinimų vietoje trūkumais ir nebuvo pagrįstos bendros kompiuterinės sistemos nebuvimu. Iš tikrųjų, kaip savo gynyboje tvirtina Komisija ir ko neneigia Graikijos vyriausybė, 1995 ir 1996 m. taikytos finansinės pataisos visų pirma buvo susijusios su trūkumais dėl vėlavimų atliekant nuotolinius stebėjimus bei patikrinimus vietoje ir su kadastro bei kryžminių patikrinimų nebuvimu.

58 Šių teiginių nepaneigia Graikijos vyriausybė, kuri konkrečiai teigia, kad tarp nurodytų trūkumų buvo taip pat ir bendros kompiuterinės duomenų įvedimo sistemos nebuvimas.

59 Pagal Sprendimą 2000/449 1996–1998 m. taikytos finansinės pataisos buvo pagrįstos EŽŪOGF nuostolių rizika dėl „IAKS trūkumų".

60 Nors pagal Reglamento Nr. 3508/92 2 straipsnį bendra kompiuterinė duomenų įvedimo sistema yra IAKS elementas, IAKS sudaro ir kiti elementai. Iš tikrųjų IAKS sudaro administraciniai patikrinimai, patikrinimai vietoje ir, jei reikia, nuotolinis stebėjimas iš lėktuvo ar palydovo.

61 Todėl Sprendimu 2000/449 nustatytos finansinės pataisos buvo pagrįstos įvairiais trūkumais. Į konstatuotą neatitikimą tarp įvykdytų išmokų ir reikalavimus atitinkančių žemės plotų nebuvo atsižvelgta nustatant ankstesnes finansines pataisas.

62 Todėl priekaištas dėl dvigubos finansinės pataisos už tuos pačius laikotarpius ir remiantis tais pačiais motyvais yra atmestinas.

Dėl Komisijos kompetencijos neturėjimo dėl *ratione temporis*

— Šalių argumentai

63 Graikijos vyriausybė subsidiariai nurodo, kad Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punktas numato, jog atsisakymas finansuoti negali apimti išlaidų, kurios

buvo padarytos prieš 24 mėnesius iki Komisijos raštiško pranešimo apie atitinkamos valstybės narės patikrinimų rezultatus.

64 Graikijos vyriausybė mano, kad pagal Reglamento Nr. 1663/95 8 straipsnio 1 dalį Komisijos teisė įvesti finansines pataisas laikotarpiui, kuris prasideda prieš 24 mėnesius iki Komisijos raštiško pranešimo apie atitinkamos valstybės narės patikrinimų rezultatus, suponuoja tai, kad šiame raštiškame pranešime apie patikrinimus yra taip pat ir išlaidų, galinčių būti nefinansuojamomis pagal Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punktą, įvertinimas. Todėl pranešimas apie patikrinimų rezultatus, kuriame nėra šių išlaidų, galinčių būti nefinansuojamomis, įvertinimo, neatitinka teisės aktų reikalavimų.

65 Ši vyriausybė tvirtina, kad nagrinėjama finansinė pataisa negali būti taikoma 1994–1996 m. ir 1998 m. derliui, nes pagal šį 5 straipsnio 2 dalies c punktą ji negali apimti išlaidų, kurios buvo padarytos prieš 24 mėnesius iki pateikimo oficialių Komisijos išvadų, susijusių su jos tarnybų atliktų patikrinimų Nr. 214/99, 219/99 ir 1/2000, rezultatais.

66 Komisija atsikerta, kad Graikijos Respublika negali pasinaudoti tikslių duomenų už šiuos metus nepateikimu laiku Komisijai. Ji pabrėžia, kad Komisijos tarnybos nuolat bendravo su Graikijos valdžios institucijomis dėl nagrinėjamų neatitikimų. Šiuo klausimu Komisija visų pirma nurodo 1998 m. birželio 23 d. laišką (Nr. VI/25149, graikiška versija: EL 32539, 1998 m. rugpjūčio 24 d.), kuriame ji pranešė Graikijos valdžios institucijoms apie savo ketinimą neteikti Bendrijos finansavimo tam tikroms išlaidoms. 2001 m. vasario 5 d. laiške (Nr. VI/003644) Komisija nurodė, kad ji ketina siūlyti nefinansuoti išlaidų, kurios neatitinka 1994-1998 m. dirbamų žemės plotų.

— Teisingumo Teismo vertinimas

67 Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punktas numato, kad „atsisakymas finansuoti negali apimti išlaidų, kurios buvo padarytos prieš 24 mėnesius iki Komisijos raštiško pranešimo apie atitinkamos valstybės narės (Komisijos atliktų) patikrinimų rezultatus".

68 Reglamento Nr. 1663/95, kuris yra Reglamento Nr. 729/70 taikymo reglamentas, 8 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa nurodo raštiško pranešimo, kuriuo Komisija pateikia savo patikrinimų rezultatus valstybėms narėms, turinį (žr. 2002 m. sausio 24 d. Sprendimo *Suomija prieš Komisiją*, C-170/00, Rink. p. I-1007, 26 punktą).

69 Pagal šį straipsnį minėtas pranešimas nurodo priemones, kurių reikėtų imtis atitikimui garantuoti ateityje, išlaidų, kurių Komisija gali pasiūlyti neįtraukti į Bendrijos finansavimą, įvertinimą bei daro nuorodą į Reglamentą Nr. 1663/95.

70 Pagal Teisingumo Teismo praktiką Komisija santykiuose su valstybėmis narėmis privalo laikytis reikalavimų, kuriuos ji pati sau yra nustačiusi taikymo reglamentais (žr. minėto sprendimo *Suomija prieš Komisiją* 34 punktą). Iš tikrųjų šių reikalavimų nesilaikymas, nelygu jo mastas, gali atimti iš valstybių narių procedūrines garantijas, suteiktas Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punktu, kuris riboja laike išlaidas, kurių finansavimą gali atmesti EŽŪOGF (žr. 2002 m. birželio 13 d. Sprendimo *Liuksemburgas prieš Komisiją*, C-158/00, Rink. p. I-5373, 24 punktą).

71 Taigi reikia patikrinti, kokia dalimi 1998 m. birželio 23 d. laiškas atitinka reikalavimus, nurodytus Reglamento Nr. 1663/95 8 straipsnio 1 dalyje.

72 Šiame laiške, kuriame nurodomas Reglamento Nr. 1663/95 8 straipsnis, Komisija Graikijos valdžios institucijoms pranešė apie savo ketinimą neįtraukti į Bendrijos finansavimą dalies deklaruotų išlaidų už maksimalų 24 mėnesių laikotarpį iki oficialaus šio laiško gavimo pagal 1996 m. vasario 16 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 296/96 dėl valstybių narių teiktinos informacijos ir mėnesinio Žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) garantijų skyriaus lėšomis finansuojamų išlaidų užsakymo bei panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 2776/88 (OL L 39, p. 5) 7 straipsnio 1 dalį.

73 Dėl išlaidų įvertinimo Komisija Graikijos valdžios institucijoms nurodė, kad ši išlaidų dalis turės būti nustatyta remiantis šioje srityje taikomomis nuostatomis.

74 Iš teismo praktikos matyti, kad išlaidų „įvertinimo" sąvoka, esanti Reglamento Nr. 1663/95 8 straipsnio 1 dalyje, kaip ir šios sąvokos atitikmenys skirtingose kalbinėse versijose, turi būti aiškinama taip, kad nagrinėjamų išlaidų sumos nurodymas nėra būtinas ir kad pakanka nurodyti elementus, leidžiančius bent apytiksliai apskaičiuoti šią sumą (žr. 2001 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisija*, C-375/99, Rink. p. I-5983, 16 punktą).

75 Tokį pažodinį aiškinimą patvirtina ir tai, kad, kaip buvo priminta šio sprendimo 36 punkte, valstybė narė yra geresnėje padėtyje surenkant ir patikrinant EŽŪOGF sąskaitų apmokėjimui būtinus duomenis.

76 Šiuo atveju patikrinimo ataskaitos, pridėtos prie minėto 1998 m. birželio 23 d. laiško ir pavadintos „Priežiūros ataskaita dėl EŽŪOGF sąskaitų apmokėjimo – garantijų skyrius — lauko kultūros — 1996 ir 1997 m. derlius", 1.3.2, 3.7 ir 3.8 punktuose aiškiai nurodoma, kad gauti duomenys atskleidžia sumų, gautų remiantis kompiuteriniais duomenimis, ir EŽŪOGF deklaruotų išlaidų per tą patį laikotarpį nesuderinamumą ir kad esminiai duomenys buvo neteisingi. Buvo konstatuoti dideli neatitikimai.

77 Tačiau šios informacijos nepakako „įvertinimui" pagal Reglamento Nr. 1663/95 8 straipsnio 1 dalį. Ataskaitoje pateikiama daug kritikos dėl konstatuotų trūkumų įgyvendinat IAKS ir nustatytų tvarkos sutrikimų dėl 1996 ir 1997 m. derliaus. Laiške nebuvo nenurodyta, kad Komisija numatė nefiksuoto dydžio finansines pataisas. Dėl šių dvejų metų derliaus Graikijos valdžios institucijos net apytiksliai negalėjo apskaičiuoti galimos finansinės pataisos sumos. Be to, 1994 ir 1995 m. derlius nebuvo paminėtas nei minėtame laiške, nei pridėtoje ataskaitoje.

78 Taigi 1998 m. birželio 23 d. laiškas nėra pranešimas Reglamento Nr. 1663/95 8 straipsnio 1 dalies prasme.

79 2000 m. birželio 13 d. laiškas taip pat nenurodo numatytos finansinės pataisos tipo.

80 Pirmasis Komisijos pranešimas, kuris šioje byloje atitinka reikalavimus, yra 2001 m. rugpjūčio 20 d. laiškas.

81 Komisija negali neigti termino, numatyto Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punkto penktojoje pastraipoje, remdamasi tuo, kad Graikijos valdžios institucijos nepakankamai bendradarbiavo aiškinantis konstatuotus neatitikimus. Iš tikrųjų niekas netrukdo Komisijai šioje nuostatoje numatytame pranešime įvertinti nuostolių ekstrapoliacijos būdu, remiantis minėtais neatitikimais.

82 Todėl ginčijamas sprendimas, neįtraukiantis į Bendrijos finansavimą iki 1999 m. rugpjūčio 20 d. patirtų Graikijos Respublikos išlaidų lauko kultūrų sektoriuje, yra naikintinas ta dalimi, kuria minėtoms išlaidoms buvo taikyta finansinė pataisa dėl neatitikimų tarp deklaruotų išlaidų ir žemės plotų, atitinkančių reikalavimus paramai gauti.

Dėl 5 % fiksuoto dydžio finansinės pataisos, taikytos 1998 ir 1999 prekybos metais dėl trūkumų įgyvendinant IAKS

83 Komisija bendros ataskaitos B.7.3.1.1 punkte detaliai nurodo, kad Graikijos vyriausybė dar neįgyvendino IAKS.

Šalių argumentai

84 Graikijos vyriausybė pirmiausia tvirtina, kad patikrinimų vietoje procentas nacionaliniu lygiu buvo daugiau nei du kartus didesnis už Reglamente Nr. 3887/92 numatytą 5 % tarifą. 1998 m. jis siekė 13,55 % nuo paraiškų paramai gauti. Dėl šio fakto, atsižvelgiant į žemės sklypų mažumą ir didelį pateiktų paraiškų

paramai gauti skaičių, patikrinimų vietoje procento padidinimas, kurio reikalavo Komisija, tapo nereikalingas ir neteisėtas, turint omenyje dėl to atsiradusias dideles administracines ir finansines sąnaudas. Dėl vėlavimų atliekant patikrinimus, ypač po derliaus nuėmimo, Graikijos vyriausybė teigia, kad šie vėlavimai nekliudė efektyviai, nors ir po derliaus nuėmimo, identifikuoti kultūrų, nes dėl aukštos temperatūros ir sausros dar buvo likę geros būklės kultūrų likučių. Todėl tiek patikrinimų procentas, tiek kokybė buvo patenkinami.

85 Kalbant apie nustatytus neatitikimus tarp Komisijos tarnyboms praneštų patikrinimų ir nuotolinio stebėjimo, jie nėra realūs ir atsirado dėl klaidų įvedant duomenis kompiuteriniu būdu.

86 Be to, dėl nuotolinio stebėjimo kokybės pažymėtina, kad 1998 ir 1999 m. pagal Jungtinio Tyrimų Centro (ISPRA) nustatytus techninius reikalavimus taikyta +/- 6,2 m paklaida netiko Graikijos atveju dėl mažų žemės sklypų. Siekiant nustatyti optimalią paklaidą atlikta bandomoji operacija vėliau parodė, kad Graikijai optimali paklaida buvo +/- 3 m, ir tokia paklaida buvo taikoma nuo 2000 metų. Reikia pažymėti, kad nurodyti galimi trūkumai nebuvo tokie rimti, kad EŽŪOGF keltų finansinių nuostolių riziką.

87 Dėl kadastro neužbaigimo ir su tuo susijusių sunkumų identifikuojant žemės ūkio valdas pažymėtina, jog kuriant IAKS kartografinę paramą Graikijos valdžios institucijos, bendradarbiaudamos su Europos Sąjungos kompetetingomis tarnybomis ir su Jungtiniu Tyrimų Centru (ISPRA), nuo 1994 m. pradėjo dirbti šia kryptim,

kad IAKS deklaracijos būtų apimtos apie 90 %. Šis darbas apėmė ortofotografiją bei vienetų skaidrių darymą ir buvo baigtas 1997 m., o 1998 m. jis buvo testuojamas tam tikruose valstybės departamentuose. Visa sistema buvo taikoma 1999 m. ir apėmė apie 75 % IAKS žemės ūkio valdų.

88 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, ir ypač į vynuogių ir alyvuogių registrų įgyvendinimo lygį, siekiantį 75 %, bei į greito užbaigimo perspektyvą, Graikijos valdžios institucijos tvirtina, kad tai, jog šis įgyvendinimas nėra visiškai užbaigtas, nėra rimtas trūkumas, dėl kurio atsirastų reali Bendrijos išteklių nuostolių rizika.

89 Pagaliau dėl sankcijų netaikymo ir tinkamos priežiūros sistemos nebuvimo Graikijos valdžios institucijos tvirtina, kad Reglamento Nr. 3887/92 9 straipsnyje numatytos sankcijos nebuvo taikomos tais atvejais, kai žemės plotai buvo deklaruoti kaip drėkinami, nors ūkininkai nepateikė jokių įrodymų, kad kultūrų juose buvo, ir tai nebuvo tyčia neteisingos deklaracijos, ir kad bet kuriuo atveju šios sankcijos taikomos tik nuo 2000 m., kai buvo skirtas didelis atskiras sklypas kukurūzams auginti.

90 Dėl šių priežasčių Graikijos vyriausybė tvirtina, kad nacionalinės priežiūros sistema pagerėjo, palyginti su ankstesne, ir kad taikyta 5 % fiksuoto dydžio finansinė pataisa yra neproporcinga. Ji primena, kad toks pat finansinės pataisos procentas buvo taikomas ir ankstesniems derliams.

91 Komisija tvirtina, kad 1998 m. daugelyje regionų buvo nustatytas didelis procentas rimtų neatitikimų. Tais metais Graikijos vyriausybė neatliko papildomų patikrinimų, tačiau tikrinamų prašymų procentinė išraiška, kitaip, nei numato Reglamento Nr. 3887/92 9 straipsnis, 1999 m. nepadidėjo. 1999 ir 2000 m. Graikijos valdžios

institucijos negalėjo pateikti statistinių duomenų apie patikrinimus, nes dar neveikė centralizuotų statistinių duomenų kompiuterinė bazė.

92 Be to, Komisija mini trūkumus, susijusius su nuolatinių stebėjimų skaičiaus procentais ir kokybe, atliktų klasikinių patikrinimų vietoje kokybe, žemės ūkio paskirties sklypų atpažinimo sistema, laistomų žemės sklypų patikrinimais ir bendra procedūrų kontrole.

93 Komisija tvirtina, kad Graikijos vyriausybė pripažįsta ir sutinka su visomis patikrinimų išvadomis bei konstatuotais neatitikimais ir patikrinimų sistemos trūkumais. Ši vyriausybė, be kita ko, pripažįsta, kad patikrinimų skaičius buvo padidintas tik 1999 m., kad nuotolinių stebėjimų deklaruotas skaičius buvo netikslus, kad patikrinimai vietoje buvo atliekami pavėluotai, netgi po derliaus nuėmimo, kad 6,2 m leistina paklaida fotografuojant iš lėktuvo nebuvo pritaikyta Graikijos mažų žemės sklypų situacijai, kad kadastras nebuvo užbaigtas nagrinėjamu laikotarpiu ir kad Reglamento Nr. 3887/92 9 straipsnyje numatytos sankcijos nebuvo taikomos dėl savavališko šios nuostatos aiškinimo.

94 Atsižvelgiant į patikrinimų sistemos ginčijamu periodu spragų rimtumą ir dėl to atsiradusią padidintą EŽŪOGF nuostolių riziką, 5 % finansinė pataisa, Komisijos nuomone, turi būti laikoma pateisinama.

Teisingumo Teisimo vertinimas

95 Taikant šio sprendimo 33–35 punktuose nurodytą teismo praktiką, Graikijos vyriausybė turi įrodyti, kad 1998 ir 1999 prekybos metais Graikijos Respublika taikė

patikimą ir efektyvią priežiūros sistemą ir kad Komisijos išsakyti priekaištai po jos tarnybų atlikto fizinio patikrinimo yra nepagrįsti.

96 Tačiau dėl IAKS įgyvendinimo Graikijos vyriausybė neginčija, kad Reglamento Nr. 3508/92 2 ir 3 straipsniuose numatyta kompiuterinė duomenų bazė nebuvo sukurta per nustatytą terminą ir neveikė nagrinėjamais metais. Vyriausybė tik tvirtina, kad nacionalinės priežiūros sistema buvo pagerinta, palyginti su ankstesniais metais, ir kad Komisijos nurodyti faktai nėra rimtas trūkumas, dėl kurio atsirastų reali Bendrijos išteklių nuostolių rizika.

97 Šiuo klausimu pirmiausia primintina IAKS įgyvendinimo svarba, detaliau nenagrinėjant nuotolinių stebėjimų kokybės ar patikrinimų vietoje skaičiaus procentais klausimo. Iš tikrųjų vien tik žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimas, dar neužbaigtas Graikijoje, nėra esminis sistemos, susijusios su žemės plotais, tinkamo taikymo elementas. Dėl patikimos žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemos nebuvimo padidėja žalos Bendrijos biudžetui rizika.

98 Dėl Reglamente Nr. 3887/92 numatytų sankcijų pakanka konstatuoti, kad ūkininkai deklaravo savo žemes kaip laistomas negalėdami pateikti įrodymų. Šio reglamento 9 straipsnio 2 dalyje numatyta sankcija yra neįtraukti į Bendrijos finansavimą tokių žemės ūkio paskirties sklypų. Kitaip, nei tvirtina Graikijos vyriausybė, ši sankcija jau buvo taikoma nagrinėjamais ūkiniais metais.

99 Nors reikia pripažinti pagerėjimus, Graikijos vyriausybė negali tvirtinti, kad dėl jų ir atsižvelgiant į tai, kad jau anksčiau buvo taikoma 5 % finansinė pataisa, taikytinas finansinės pataisos tarifas turi būti sumažintas. Iš tikrųjų, nepaisant šių pagerėjimų,

kad ir kokie jie būtų girtini, EŽŪOGF žalos rizika buvo labai didelė pasibaigus IAKS įgyvendinimui nustatytam terminui, t. y. po 1997 m. sausio 1 d., todėl ankstesniems metams nustatyta 5 % finansinė pataisa galėtų būti laikoma švelnia.

100 Todėl 5 % fiksuoto dydžio finansinė pataisa už 1998 ir 1999 m. atitinka dokumente Nr. VI/5330/97 Komisijos nustatytas rekomendacijas.

Dėl 2 % fiksuoto dydžio finansinės pataisos, taikytos 1998 ir 1999 prekybos metais dėl žemės ūkio bendrovių susivienijimų taikytos atskaitos

101 Iš bendros ataskaitos B.7.3.1.5 punkto matyti, kad 1998 ir 1999 m. žemės ūkio bendrovių susivienijimai automatiškai atskaitė apie 2 % nuo ūkininkams pervedamos paramos sumos savo veiklos išlaidoms padengti.

Šalių argumentai

102 Graikijos vyriausybė tvirtina, kad nacionalinės teisės aktai neleidžia daryti atskaitos nuo ginčijamo derliaus nuėmimo metų. Ši vyriausybė mano, kad 2001 m. sausio 11 d. Sprendime *Graikija prieš Komisiją* (C-247/98, Rink. p. I-1), kuriame buvo nuspręsta, kad tokia atskaita yra draudžiama, aiškiai kalbama apie atskaitą, vykdytą iki Įstatymo Nr. 2538/97 įsigaliojimo, t. y. 1997 m. gruodžio 1 dienos. Šio įstatymo 37 straipsnis papildė Įstatymo Nr. 1409/83 2 straipsnį antrąja pastraipa, kuri nustato,

kad „atskaita nuo pirmojoje pastraipoje numatytos sumos nėra Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) kompensuotina suma, išskyrus tuos atvejus, kai Bendrijos teisės normos nustato kitaip". Todėl nacionalinės teisės aktai tiesiogiai prieštaravo bet kokiai atskaitai nuo EŽŪOGF paskirtos pagalbos.

103 Graikijos vyriausybė pripažįsta, kad pareiga valstybėms narėms užtikrinti visą pagalbos išmokėjimą neapsiriboja su tuo susijusių nacionalinės teisės aktų priėmimu, tačiau apima ir šių aktų griežtą laikymąsi bei taikymą, todėl konstatuota atskaita nuo pagalbos gali būti išieškoma kaip netinkamai ir neteisėtai įvykdyta. Tačiau tokiu atveju pagalbos gavėjas turėtų paduoti skundą ir neturėtų būti jokių priešingų sutarčių tarp žemės ūkio bendrovių susivienijimų ir pagalbos gavėjų. Šioje byloje nebuvo pažeistos Bendrijos ar nacionalinės teisės nuostatos, nes pervestos pagalbos gavėjas sutiko, kad būtų atskaityta dalis šios pagalbos.

104 Šios bylos posėdyje Graikijos vyriausybė pridūrė, jog po Įstatymo Nr. 2538/97 priėmimo administracija įvairiais aplinkraščiais atkreipė visų šioje srityje veikiančių institucijų dėmesį į tai, kad šio įstatymo būtų griežtai laikomasi ir kad pažeidimai bus nagrinėjami teismuose.

105 Atsižvelgiant į priemones, kurių buvo imtasi įvedant pagerinimus šioje srityje, būtų nepagrįsta, bent jau visiškai neteisinga ir neproporcinga neįtraukti į Bendrijos finansavimą 2 % pagalbos gavėjams pervestos sumos.

106 Komisija tvirtina, jog Graikijos vyriausybė pripažino, kad 2 % atskaita, taikyta žemės ūkio bendrovių asociacijų, prieštarauja Bendrijos teisei ir kad ši vyriausybė neginčijo

Komisijos patikrinimų rezultatų, įrodančių, jog šie susivienijimai atskaitė 2% nuo pagalbos gavėjams pervestos sumos.

107 Nors Graikijos valdžios institucijos panaikino įstatymą, leidžiantį žemės ūkio bendrovių susivienijimams kompensuoti išlaidas, susijusias su pagalbos pervedimo administravimu, atskaitant 2% nuo šio sumos, jos nesiėmė adekvačių priemonių, kad užkirstų kelią šiems susivienijimams toliau taikyti atskaitą. Komisija primena, kad valstybės narės turi užkirsti kelią bet kokiam neskaidriam tiesioginiam ir netiesioginiam pareigos pervesti visą pagalbą ūkininkams nepaisymui.

108 Komisija priduria, kad ji gavo daug ūkininkų skundų dėl šios atskaitos.

Teisingumo Teismo vertinimas

109 Reglamento Nr. 1765/92 15 straipsnio 3 dalis numato, kad šiame reglamente nurodytos išmokos turi būti gavėjams mokamos visos.

110 Nepaisant priimto Įstatymo Nr. 2538/97, kuris prieštarauja tokioms draudžiamoms atskaitoms, akivaizdu, kad 1998 ir 1999 m. žemės ūkio bendrovių susivienijimai, kad padengtų veiklos išlaidas, automatiškai atskaitydavo apie 2% ūkininkams pervedamos pagalbos.

111 Tačiau tam tikrų lauko kultūrų augintojų paramos sistema nenumato jokių išimčių, leidžiančių tokią atskaitą. Taip pat Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad Reglamento Nr. 1765/92 15 straipsnio 3 dalis draudžia nacionalinėms valdžios institucijoms atskaičiuoti nuo įvykdytų pervedimų ar reikalauti mokėti su paraiškomis susijusias ir mažinančias pagalbos sumą administracines išlaidas (1998 m. spalio 22 d. Sprendimas *Kellinghusen*, C-36/97 ir C-37/97, Rink. p. I-6337, 21 punktas). Tas pats taikoma ir žemės ūkio bendrovių susivienijimams, dalyvaujantiems išmokant tokią pagalbą.

112 Reglamento Nr. 1765/92 15 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta pareiga yra rezultato pareiga, ir todėl nėra svarbu, ar buvo gauti skundai ir ar tarp pagalbos gavėjų ir bendrovių buvo sudarytos sutartys dėl dalies pagalbos atskaitymo.

113 Komisijos nustatyta 2 % finansinė pataisa yra lygi žemės ūkio bendrovių atskaitytai sumai. Taigi ieškinio pagrindas dėl neproporcingumo yra nepriimtinas.

114 Todėl Komisija teisėtai galėjo taikyti ginčijamą finansinę pataisą.

115 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, likusi ieškinio dalis yra atmestina.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

116 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Tačiau pagal šio reglamento 69 straipsnio 3 dalies pirmąją pastraipą, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, arba jeigu susiklosto ypatingos aplinkybės, Teisingumo Teismas gali paskirstyti bylinėjimosi išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas. Kadangi kiekviena šalis iš dalies pralaimėjo bylą, kiekviena padengia savo išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. **2002 m. birželio 26 d. Komisijos sprendimas 2002/524/EB, nutraukiantis tam tikrų valstybių narių patirtų išlaidų, priskirtų Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) garantijų skyriui, Bendrijos finansavimą, yra naikintinas kaip neįtraukiantis į Bendrijos finansavimą iki 1999 m. rugpjūčio 20 d. Graikijos Respublikos patirtų išlaidų lauko kultūrų sektoriuje ta dalimi, kuria minėtoms išlaidoms buvo taikyta finansinė pataisa dėl neatitikimų tarp deklaruotų išlaidų ir žemės plotų, atitinkančių reikalavimus pagalbai gauti.**

2. **Atmesti likusią ieškinio dalį.**

3. **Kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.